

Kodeks Etyki

**Katolickiej Fundacji Dzieciom
w Parafii Św. Ap. Piotra i Pawła w Katowicach**

1. Preambuła

Katolicka Fundacja Dzieciom w Parafii Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Katowicach (dalej: „Fundacja”), której Fundatorem jest Parafia Świętych Apostołów Piotra i Pawła, realizuje swoją misję pomocy w duchu Ewangelii, nauki społecznej Kościoła oraz poszanowania godności każdej osoby. Udzielanie wsparcia przez Fundację nie jest uzależnione od wyznania, światopoglądu, pochodzenia, płci, niepełnosprawności ani sytuacji życiowej osoby korzystającej z pomocy.

Niniejszy Kodeks Etyki (dalej: „Kodeks”) ustanawia zasady postępowania służące ochronie dobra dziecka, dobru wspólnemu, poszanowaniu praw i godności każdej osoby oraz budowaniu zaufania publicznego do działań Fundacji.

Kodeks ma charakter praktyczny: określa zasady i minimalne standardy zachowań, sposób reagowania na naruszenia, zasady zgłaszania wątpliwości i nieprawidłowości oraz ramy odpowiedzialności osób działających w imieniu lub na rzecz Fundacji.

Kodeks nie zastępuje powszechnie obowiązujących przepisów prawa, statutu Fundacji, standardów ochrony małoletnich ani innych regulacji wewnętrznych obowiązujących w Fundacji. Kodeks uzupełnia te regulacje i wskazuje wartości oraz standardy, które powinny wyznaczać codzienne decyzje i działania podejmowane w Fundacji.

Kodeks opiera się w szczególności na:

- ustawie z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (działalność i podstawy prawne funkcjonowania Fundacji),
- ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (zasady korzystania ze świadczeń wolontariuszy),
- Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady – zasadach przetwarzania danych osobowych,
- przepisach dotyczących standardów ochrony małoletnich,
- Kodeksie pracy (w szczególności zasady równego traktowania i zakaz dyskryminacji)
- ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (rzetelność i przejrzystość gospodarki finansowej).

2. Zakres stosowania i definicje

- Kodeks obowiązuje wszystkie osoby działające w imieniu Fundacji lub na jej rzecz, w tym: członków Zarządu i innych organów, pracowników, zleceńbiorców, praktykantów, stażystów, wolontariuszy oraz osoby współpracujące przy projektach (dalej łącznie: „Współpracownicy”).
- Beneficjent – osoba lub grupa osób korzystająca z pomocy, usług lub działań Fundacji, w szczególności dzieci i ich opiekunowie.
- Małoletni – osoba, która nie ukończyła 18 lat.
- Naruszenie – działanie lub zaniechanie sprzeczne z prawem, statutem, Kodeksem lub standardami ochrony małoletnich, w tym zachowania godzące w bezpieczeństwo, godność, uczciwość i transparentność działań Fundacji.

3. Wartości i zasady chrześcijańskie

Fundacja kieruje się wartościami wynikającymi z chrześcijańskiej wizji człowieka oraz nauki społecznej Kościoła. W praktyce oznacza to:

- Niezbywalną godność osoby ludzkiej – każda osoba zasługuje na szacunek i ochronę.
- Miłość bliźniego, miłosierdzie i solidarność – szczególna troska o najstarszych, zwłaszcza dzieci.
- Prawdę i uczciwość – rzetelność w komunikacji i rozliczeniach.

- Sprawiedliwość i dobro wspólne – działanie na rzecz budowania dobra społecznego.
- Pomocniczość – wzmacnianie rodzin i środowisk lokalnych.
- Odpowiedzialność (rozliczalność) – gotowość wyjaśniania decyzji i przyjmowania konsekwencji.
- Szacunek dla życia – ochrona życia i zdrowia, w tym bezpieczeństwa małoletnich.

4. Zasady ogólne postępowania

Zgodność z prawem

- Współpracownicy przestrzegają prawa powszechnie obowiązującego, statutu Fundacji, uchwał organów oraz procedur wewnętrznych.
- Gdy przepisy prawa są bardziej rygorystyczne niż niniejszy Kodeks – stosuje się przepisy prawa. Gdy Kodeks jest bardziej rygorystyczny – stosuje się Kodeks, o ile nie narusza prawa.

Rzetelność i bezstronność

- Działamy fachowo, starannie i w oparciu o najlepszą dostępną wiedzę.
- Unikamy stronniczości, faworyzowania oraz działań mogących podważyć zaufanie do Fundacji.

Szacunek i kultura

- Traktujemy innych z szacunkiem, cierpliwością i empatią.
- Nie dopuszczamy do przemocy, nękania, poniżania, mobbingu ani dyskryminacji.

Profesjonalne granice

- W relacjach z beneficjentami zachowujemy adekwatne granice, unikamy zależności, manipulacji i wykorzystywania przewagi.
- W kontaktach z małoletnimi stosujemy zasady bezpiecznych relacji opisane w rozdziale 6.

5. Relacje z beneficjentami i jakość pomocy

- Beneficjentów traktujemy z szacunkiem, bez oceniania i etykietowania.
- Pomoc udzielana jest w sposób adekwatny do potrzeb, niedyskryminujący i bezpieczny.
- Nie wykorzystujemy informacji o beneficjentach do celów prywatnych ani promocyjnych bez podstawy prawnej i zgód.
- Dbamy o to, aby język komunikacji był zrozumiały i nie stygmatyzował (zwłaszcza dzieci).
- W przypadku konfliktu interesów lub ryzyka nadużycia – wyłączamy się z decyzji i informujemy przełożonego / Zarząd.

6. Ochrona małoletnich – standardy minimalne

Fundacja wdraża i stosuje Standardy Ochrony Małoletnich. Niniejszy rozdział stanowi część Kodeksu i określa minimalne zasady bezpieczeństwa w pracy z dziećmi, które szerzej opisane są w wewnętrznym dokumencie o nazwie *Standardy Ochrony Dzieci*.

6.1. Zasada „zero tolerancji” dla przemocy

- Fundacja nie toleruje żadnej formy przemocy: fizycznej, psychicznej, seksualnej, zaniedbania, upokarzania, cyberprzemocy ani wykorzystywania.
- Każde podejrzenie krzywdzenia dziecka traktujemy poważnie i podejmujemy działania zgodnie z procedurą interwencji.
- Dobro i bezpieczeństwo dziecka mają pierwszeństwo przed reputacją instytucji i lojalnością koleżeńską.

6.2. Bezpieczne relacje dorosły - dziecko

- Kontakt z dzieckiem opiera się na szacunku, życzliwości i jasnych granicach.
- Zakazane są zachowania o podtekście seksualnym, dwuznaczne komentarze, propozycje lub żarty.
- Nie zostajemy z dzieckiem sam na sam w odosobnionym miejscu, jeśli nie jest to niezbędne; w miarę możliwości stosujemy zasadę „otwartych drzwi” lub obecności drugiej osoby.
- Dotyk dopuszczalny jest wyłącznie, gdy jest konieczny (np. pomoc medyczna, bezpieczeństwo), adekwatny, nienaruszający intymności i najlepiej w obecności drugiej osoby; zawsze uwzględniamy granice dziecka.
- Nie nawiązujemy prywatnych relacji (np. „przyjaźni” w mediach społecznościowych) z małoletnimi będącymi beneficjentami, chyba że jest to element zatwierdzonego programu i komunikacja odbywa się kanałami służbowymi i monitorowanymi.

6.3. Zasady wyjazdów, wydarzeń i pracy w terenie

- Dla zajęć i wyjazdów z udziałem małoletnich zapewniamy odpowiedni nadzór oraz liczebność opiekunów.
- Wymagamy zgód rodziców/opiekunów prawnych na udział dziecka w aktywnościach (w tym na transport, nocleg, zajęcia podwyższonego ryzyka).
- Stosujemy zasadę rozdzielania miejsc noclegowych dorosłych i dzieci; opiekunowie nie nocują z małoletnimi w jednym pokoju, chyba że wyjątkowo i z uzasadnieniem oraz zgodą organizatora i opiekunów prawnych (np. rodzic z dzieckiem).
- Każdy incydent bezpieczeństwa dokumentujemy i zgłaszamy zgodnie z procedurą.

6.4. Zgłaszanie podejrzeń krzywdzenia dziecka

Każdy Współpracownik ma obowiązek niezwłocznie zareagować na sytuację mogącą zagrażać dziecku oraz zgłosić podejrzenie krzywdzenia zgodnie z procedurą interwencji.

- W sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia – wzywamy pomoc (112) i zabezpieczamy dziecko.
- Zgłoszenia wewnętrzne przyjmuje wyznaczona osoba/koordynator ds. ochrony małoletnich lub – w razie braku – członek Zarządu.
- Nie prowadzimy „śledztwa” na własną rękę; dokumentujemy obserwacje i przekazujemy je osobom uprawnionym.
- Chronimy prywatność dziecka: informacje udostępniamy tylko osobom, które muszą je znać do podjęcia działań.

7. Równe traktowanie i przeciwdziałanie molestowaniu

Fundacja tworzy środowisko pracy i wolontariatu wolne od dyskryminacji oraz molestowania.

- Jakakolwiek dyskryminacja (bezpośrednia lub pośrednia) jest niedopuszczalna.
- Nie tolerujemy molestowania, molestowania seksualnego, nękania i działań odwetowych.
- Decyzje dotyczące rekrutacji, współpracy, awansów, dostępu do szkoleń i podziału zadań podejmujemy według kryteriów merytorycznych i przejrzystych.
- Jeżeli dojdzie do naruszeń – stosujemy procedurę zgłoszeń i działań następnych.

8. Relacje wewnętrzne, konflikty i kultura organizacyjna

- Współpracujemy w duchu wzajemnego szacunku i życzliwości.

- Sporów nie rozstrzygamy poprzez plotki, presję ani publiczne zawstydzanie; preferujemy dialog i mediacje.
- Szanujemy czas pracy i odpoczynku innych; nie wymagamy ciągłej dostępności poza uzgodnionymi godzinami.
- Dbamy o bezpieczeństwo i higienę pracy oraz bezpieczne warunki realizacji działań w terenie.

9. Konflikt interesów, darowizny, prezenty, relacje z partnerami

9.1. Konflikt interesów

- Konflikt interesów zachodzi, gdy interes prywatny może wpływać (lub sprawiać wrażenie wpływu) na bezstronność decyzji w Fundacji.
- W przypadku konfliktu interesów Współpracownik ujawnia go niezwłocznie przełożonemu / Zarządowi i wyłącza się z procesu decyzyjnego.
- Szczególną ostrożność zachowujemy przy decyzjach dotyczących beneficjentów, zamówień, wyboru dostawców i grantów.

9.2. Prezenty i gościnność

- Nie przyjmujemy ani nie oferujemy korzyści majątkowych lub osobistych, które mogłyby wywołać zobowiązanie lub sugerować próbę wpływu.
- Dopuszczalne są drobne upominki o symbolicznej wartości, zgodne ze zwyczajem i jawne; w razie wątpliwości – zgłaszamy do przełożonego.
- Zabronione jest przyjmowanie gotówki lub ekwiwalentów gotówki.

9.3. Partnerstwa i współpraca

- Wybieramy partnerów zgodnie z misją Fundacji.
- Nie wchodzimy we współpracę, która wymaga działań sprzecznych z prawem, etyką lub dobrem dzieci.
- Umowy zawieramy na piśmie, a ustalenia istotne dokumentujemy.

10. Przejrzystość, gospodarowanie środkami i odpowiedzialność finansowa

Fundacja gospodaruje powierzonymi środkami w sposób celowy, oszczędny i przejrzysty, z zachowaniem zasad rachunkowości i rozliczalności.

- Wydatki ponosimy na cele statutowe oraz zgodnie z umowami dotacyjnymi i darowiznami celowymi.
- Dokumentujemy wydatki i decyzje finansowe w sposób umożliwiający kontrolę i audyt.
- Zapobiegamy nadużyciom finansowym: stosujemy zasadę podwójnej kontroli/akceptacji dla kluczowych operacji.
- Nie wykorzystujemy zasobów Fundacji (sprzętu, danych, środków) dla prywatnych korzyści, poza wyjątkami dopuszczonymi regulaminem.
- Sprawozdawczość prowadzimy rzetelnie i terminowo.

11. Etyka fundraisingu i komunikacji publicznej

11.1. Uczciwość zbiórek i darowizn

- Informujemy darczyńców prawdziwie i rzetelnie o celach zbiórek, sposobie wydatkowania środków oraz efektach działań.

- Szanujemy intencję darczyńcy w przypadku darowizn celowych; zmiana przeznaczenia wymaga podstawy prawnej i – gdy to możliwe – zgody darczyńcy.
- Nie wywieramy presji na beneficjentów ani rodziny, aby uczestniczyli w promocji lub zbiórkach.

11.2. Wizerunek dzieci i ochrona godności w materiałach

- Publikując zdjęcia/filmy i historie beneficjentów, chronimy godność, prywatność i bezpieczeństwo dzieci.
- Nie ujawniamy danych umożliwiających identyfikację dziecka, jeśli może to narazić je na ryzyko (np. przemoc, stygmatyzację).
- Zbieramy wymagane zgody (rodzic / opiekun, a także – w miarę możliwości – zgoda samego dziecka adekwatna do wieku) i informujemy o celu oraz zakresie publikacji.
- Unikamy obrazów i narracji, które przedstawiają beneficjentów w sposób upokarzający lub instrumentalny (tzw. „pornografia biedy”).

12. Odpowiedzialność, wdrażanie i konsekwencje naruszeń

Za wdrożenie Kodeksu odpowiada Zarząd Fundacji. Zarząd wyznacza osoby odpowiedzialne za obszary: ochrony małoletnich, ochrony danych oraz przyjmowania zgłoszeń naruszeń.

- Każdy Współpracownik potwierdza zapoznanie się z Kodeksem i zobowiązuje do jego przestrzegania.
- Fundacja zapewnia szkolenia wstępne i okresowe (w tym z ochrony małoletnich i ochrony danych).
- Naruszenia Kodeksu mogą skutkować konsekwencjami przewidzianymi prawem i umowami (m.in. upomnienie, odsunięcie od zadań, rozwiązanie umowy, zawiadomienie organów).
- Kodeks podlega przeglądowi co najmniej raz na 2 lata lub częściej, jeśli wymagają tego zmiany prawa lub doświadczenia praktyczne.

Wykaz podstaw prawnych

- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach.
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 (RODO).
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (z późn. zm.) – w zakresie standardów ochrony małoletnich.
- Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Katowice, 22.06.2026 r.

PREZES
KRZYSZTOF KOWALSKI

CZŁONEK ZARZĄDU
ks. kan. dr hab. ANDRZEJ NOWICKI